

Skoar! zet alle registers even heerlijk open

Als je moeder bij het fiskwivekoar zingt. En je vindt het zo prachtig. En je wilt zelf ook zo graag zingen op een koor. Maar het lukt gewoon niet om van papier te zingen. Dán richt je gewoon zelf een koor op, zo besloten moeder Anne Joosse en dochter Carlijne. Skoar! is inmiddels bezig met zijn derde seizoen. Gerbrich van der Meer liep een avond mee.

👤 Gerbrich van der Meer 🗨️ Niels Westra

Kensto dizze frou?”, vraagt bestuurslid Anne Joosse als een jonge vrouw in zwarte jurk met wit vestje en met een rode bloem in het haar als een diva het Warnser dorpscultuurhuis De Spylder binnenwandelt. Pytsje Feenstra, vaste dirigente van Skoar! tuurt een poosje naar de tiptop geklede jongedame en zegt dan: „Nee mar, Miranda, ik hie dy gewoan net herkennt. Wat sjochstoder prächlich út!” Schaterend loopt Miranda naar haar zangmaatjes die net zoals zij in prachtige kerstkleeding zijn gestoken, omdat het *Friesch Dagblad* deze avond op bezoek komt. Diep onder de indruk bekijken de jonge vrouwen Niels Westra, de fotograaf die hen bij binnenkomst al op de foto heeft gezet. „Hy liket Elvis Presley wol”, giechelt Miranda.

Ze zijn er bijna allemaal: Mark (29), Sierd (28), Cyriel (41), Anneke (14), Priscilla (19), Elisa (23), Hiske (28), Gerda (32), Carlijne (21), Miranda (28), Rina en Ype (31). Manuela is er niet bij. Ze had zich verstart, vertelt Anne, die samen met Anne Jo Dijkstra, Carlijnes oude basisschooljuf, tijdens de repetities op de achtergrond aanwezig is. Zij hebben een speciale poulelijst samengesteld van vrijwilligers die deze jongvolwassenen tussen de 15 en 35 jaar met een (lichte) verstandelijke beperking vanuit Sneek, Koudum, Balk, Oudemirdum iedere dinsdagavond naar Skoar! brengen. Sierd uit Warns komt zelf op zijn fietsje óf met zijn autootje als-ie zijn drumstel meeneemt.

Het eerste jaar was een grote uitdaging voor de dirigente. „As jo sjonge mei elkoar, moatte je ommers wol tagelyk begjinne. En as it even kin, moat de iene net folle lúder sjonge as de oare.” Twee jaar later weten ze echter precies wat Pytsje met haar handen bedoelt. Dus zetten ze gezamenlijk in, en beginnen zachter te zingen als Pytsje het aangeeft. Maar

Op in bepaalde manier is it in gewoan koor, mar wat it krûpen oanbelanget, is it wol hiel bysûnder

dat is tegelijkertijd ook best lastig. Want wat is het heerlijk om even alle registers open te zetten, helemaal in de muziek op te gaan en dan ook nog lekker vrij te bewegen. En natuurlijk Pytsje op de hoogte te brengen van de laatste ontwikkelingen. Dus vertrouwt Carlijne Pytsje nog even toe dat de pake van haar vriend is overleden - „O, wat fertrietlik.” De volgende staat te popelen om te vertellen dat ze een nieuw broertje of zusje krijgt. Als ze een

foto van de echo laat zien, zetten een paar leden spontaan het Lang zal ze leven in. De rest volgt vanzelf. En om het heuglijke feit kracht bij te zetten, loopt het koor een voor een en soms in groepjes naar haar toe om haar even stevig te knuffelen.

„Op in bepaalde manier is it in gewoan koor, mar wat it krûpen oanbelanget, is it wol hiel bysûnder”, vertelt Pytsje na afloop van de repetitie. „Der sit by dizze jongfwoeksenen ek neat tusken.” Alle prikkels komen zonder pardon binnen. Emoties buitelen over elkaar heen en worden in al hun oprechtheid zo intens beleefd dat de jongeren aan het eind van de repetitie boordevol zitten met alle indrukken. De ervaren dirigente schakelt voortdurend tussen leiding geven en ruimte geven. Ze beweegt mee en buigt om, met als doel dat iedereen tot zijn recht komt.

Bloemen

Natuurlijk moet er bij een koorrepetitie eerst ingezongen worden. Om wat lossier in het lijf te komen worden er eerst bloemen uit de bomen geplukt. „Wat foar kleur?” „Wite”, wordt er enthousiast geroepen. En dan mogen ze, met beide benen stevig in de grond, „as in beam”, eerst naar de ene kant leunen. „Wêrom dy kant?” Pytsje gaat onverstoorbaar verder. „En no nei de oare kant. Goed zo, Mark! Dochst it moai, Cyril! En no in 'rondje met je kontje’.” Onder geproest wiebelen twaalf kontjes heen en weer. „En wat komt hjir al wer nei?” Vragend

kijkt Pytsje de kring rond. „Ik weet het niet”, wordt er geroepen. En daar gaan 24 schouders omhoog. Kijkend naar de buurman of buurvrouw zeggen ze met verbaasde stem: „Ik weet het niet!”, om daarna de schouders weer te laten vallen. Elisa vraagt of het ook met één schouder mag. Ze heeft zo'n last van de ander. „Fansels meisto it ek

De remmen gaan helemaal los. Er wordt geswingd, gedanst en tussendoor geeft Pytsje nog een paar aanwijzingen

mei ien skouder dwaan.” Gekke bekken trekken werkt natuurlijk op de lachspieren, en ook de zin 'Hé hallo!' inspireert de groep tot hoge uithalen. „As Jentsje aanst binnenkomt”, zegt Pytsje samenzweerderig, „dan sizze wy mei elkoar Hé hallo op dizze manier. Goed?” Als Jentsje Klynstra even later binnenkomt om de groep op gitaar en piano te begeleiden, krijgt hij een hartelijke ontvangst: „Hé,

hallooo”, grijzen de jongvolwassenen hem toe.

„Wy binne der klear foar minsken”, zegt Pytsje. „Wat fine jim' der fan as wy *Rock around the clock* sjonge, spesjaal foar de fotograaf. Omdat hy op Elvis Presley liket.” Dit liedje fan Bill Haley is bekende kost voor Skoar!, de verkorte versie van Us koar! Als de eerste accoorden klinken, schalt het liedje al door de voormalige gereformeerde kerk. Heerlijk. De remmen gaan helemaal los. Er wordt geswingd, gedanst en tussendoor geeft Pytsje nog een paar aanwijzingen. „Wy sjonge one, two, three o' clock, rock en dan is it efkes stil, en dan geane wy wer fierder mei four.”

Na dit eerste 'woeste' lied is het tijd voor wat anders, vindt Pytsje. „Ik sit te tinken oan Obladi. Earst mar efkes oefenje sûnder gitaar.” En opnieuw werpt de groep zich vol enthousiasme in het lied van The Beatles, de gitaar overstemmend. Maar dat is zonde, vindt Pytsje. Dus wordt het nog een keer gezongen, een beetje zachter zodat Jentsje ook nog te horen is.

Het lied *Singing all together* zorgt voor een grote verrassing. „Wat barde der”, vraagt Pytsje als het lied is uitgezongen. Wat blijkt? Terwijl het koor zijn lied zong, had Pytsje het koor zijn lied zong, had Pytsje een tegenpartij gezongen. „Jim' songen yn kanon!”, vertelt Pytsje enthousiast. „Ik bin stikum wat fuortrûn, want jim' moasten fansels net yn 'e war reitsje. Mar jim' diene it góéd!”

👉 Vervolg op pagina 23